UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

D ante U

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

ſopoꝛoꝛ ſignificat. Pꝛędoꝛmio: añ doꝛmio. Redoꝛmio euigilo Ply. In redoꝛmitione varia fuiſſe ſomnia apparet.

Doꝛmito.as.pe.p.frequentatiuũ eſt. q̃uis diminutionẽ ſignificati qñq; habeat Hoꝛa. qñq; bonus doꝛmitat Home. Et in pſalmo ecce non doꝛmitabit neq; doꝛmiet.

Doꝛſum ⁊ Doꝛſus.us. ſm pꝛobum dicit̃ tota poſterioꝛ pars: ꝙ ea pars coꝛpoꝛis deuexa ſit deoꝛſum. Hiero. in Ezechie. Inter veſtibulũ ⁊ altare q̃ſi.xxxv. viri doꝛſa hñtes ↄtra templũ domini ⁊ faciẽ ad oꝛientẽ. Eſt eñi tergũ. qđ non ſolũ de hoibus: ceteriſq; animalibus ſed etiam de inanimatis: vt de littoꝛibus aquis montibus ⁊ huiuſmodi. Uirgil. Doꝛſum immane mari ſummo. Idem Namq; inflecta vadis doꝛſo dũ pendet iniquo. Significat enim durioꝛem arenam: vt iquit Ser. quę remeantibus fluctibus ⁊ euntibus denſatur quod a nautis puluinus vocatur.

Doꝛſualia tegumẽta: quibus equi ⁊ boues teguntur. Jul. capitolinus. Pꝛoceſſerunt centeni albi boues coꝛnibus auro iugatis ⁊ doꝛſualibus apꝛicis diſcoloꝛibus pꝛefulgentes.

Doꝛſuarius a.um. quod doꝛſo aliquid fert. Uar. Greges fiunt fere mercatoꝝ ⁊ eoꝝ qui ebꝛundufio aut Apulia aſellis doꝛſuariis compoꝛtant ad mare oleum aut vinum.

Doꝛis nympha quedã maris Oceani ⁊ Tethios filia quã Nereo fratri vxoꝛem dedit. ⁊ interpꝛetatur amaritudo. vñ ⁊ a poetis ponitur pꝛo mari. Uir. in Gallo. Doꝛis amara ſuã nõ intermiſceat vndam.

Doꝛiſcus: vrbs littoꝛalis thꝛacię fere ex oppoſito ad ſamothꝛacium: ⁊ adoꝛi nympha. hoc eſt marium nominatur. Juxta hanc herodoto teſte campus eſt magnus eiuſdem per quem Hebꝛus amnis defluit.

Doꝛia ⁊ Doꝛica noĩa ſunt ꝑtis achaię: que ꝓpinqua ẽ athenis dicente Plato. li. iij. legũ. Doꝛi pꝛo achiuis mutato noĩe appellati ꝑ doꝛicũ a quo exules reſtituti fuerunt. Ser. vo ſuꝑ ij. ęnei. Doꝛica iquit a doꝛo neptuni filio ducitur. Doꝛies ſũt populi doꝛicę iuxta ęoliam.

Doꝛy. cum y nomen oppidi põtici. qđ apud nos lanceam ſigt.

Doꝛyclus nomen filij pꝛiami et interpꝛetari põt lancęę gloria δορυ lancea vel aſta κλεος gloꝛia.

Doꝛyphoꝛus.pe.coꝛ. latine ſpiculatoꝛ vl' ſatelles dicitur poꝛtãs lanceam. Et eſt nomen viri pꝛopꝛium. de quo Quint. lib. v. Curtius Cognatoꝝ darij Regis turbam. xv. M. hoĩuꝫ fuiſſe muliebꝛiter pꝛopemodum cultu luxu: magis q̃ꝫ decoꝛis armis conſpicuam doꝛyphoꝛi vocabantur.

Doꝛophoꝛus. latine dona ferens dicitur.

Doꝛylaus: nomen fluuij in phꝛigia.

Doꝛyciũ nomen feminę diminutionis ſiue adulationis cã ſic ꝓlatum ab δωρον. quaſi dulce ⁊ amabile donum.

Doꝛodoche nomen pꝛopꝛium vxoꝛis Icari.

Dos dicitur cum dat̃ ⁊ accipitur. Niſi eñi acciperet̃: dos nõ eſſet. Et datione ⁊ acceptione firmat̃. Nec põt videri datuꝫ id qđ nõ ſit acceptũ. Et nõ ſolũ ea que marito ab vxoꝛe dantur ſꝫ ẽt q̃cq̃d alicui datũ eſt vel a nã vel ab hoĩbus. vnde dotes aĩ dicunt̃ pꝛudẽtia iuſtitia: foꝛtitudo: ⁊ hmõi. Et dotes coꝛpoꝛis: pulchꝛitudo: robur: incolumitas ⁊ his ſimilia.

Dotale: qđ ad dotẽ ꝑtinet: ſiue qđ vulgo dꝛ ꝑ dotẽ. vñ dotalia bona: dotales fundi. Plau. in aſi Dotalẽ ſeruũ Saureã vxoꝛ tua adduxit cui plus ĩ manu ſit q̃ꝫ tibi. Idẽ ĩ mili. Haſce ędis dicas dotales tuas. Liu. Hęc tibi a me dotalia dona accedẽt

Doto.as. dotẽ do Hiero. in exo. Dotabit eã: ⁊ hõ hẽbit eam in vxoꝛem. vñ dotatũ hoĩeꝫ dicimus q̃ dotẽ hꝫ: ⁊ indotatuꝫ qui dotem nõ hꝫ. Plau. in aſi. Hę ſunt atq; alię multę in magnis dotibus incommoditates ſumptuſq; intollerabiles. Nam quę indotata eſt ea in poteſtate eſt viri. Dotatę mactant et damno ⁊ malo viros.

Doxa: latine maieſta ⁊ opĩo dꝛ. vñ ⁊ paradoxa: que admiratione digna ſunt ⁊ opĩonẽ hoĩum ſuperant. Interdum dicitur gl'ia. vnde Eudoxa vera gloꝛia: vl' potius pꝛeter opinionẽ.

D ante R

Drachma: genus ponderis ex. xviij. filiquis: ideſt tribus ſcrupulis conſtans: Eſt ⁊ genus numiſmatis. vnde Jul. pollux Drachmon athenis numiſma quod etiam bos dicebatur: quia boue ſignatus erat.

Dragma: matis. δρασω το ποιεω οθεντο δραγμα οτι γενεσθαι. apud gręcos dicitur: quod nos rapinam ſiue manipulum dicimus.

Drama: atis: ſine e ⁊ ſine g dicitur vt in ſcęnis agi fabula ſolet vbi diuerſę perſone introducunt̃: ⁊ aliis accedentibus aliis aũt diſcedentibus a diuerſis ⁊ a diuerſos textus narratiõis expletur. ſicut in comędiis: qđ genus carminis inquit Hier. cantari ſolebat. vñ ẽt apud cantica ſcribitur. Añ toꝝ huius virginis frequentate nobis dulcia cantica dramatis Hinc Dꝛamaticus ſtilus dicitur q̃ mixtus non eſt vbi poeta nuſq̃ loquit̃ vt ſunt Comędię ⁊ Tragędię. Dꝛamaticus in quo ſolus poeta. Mixtus vbi pꝛomiſcue ⁊ poeta ⁊ perſona.

Dꝛaco genus animalis venenoſi Ply. li. viij. ſcribit veris dꝛaconibus oꝛa parua eſſe ⁊ admodum non dehiſcentia: ſed arctas fiſtulas ꝑ quas trahunt ſpiritus ⁊ linguas exerũt. Apđ indos ⁊ ęthiopas dracones ſunt. xx. cubitoꝝ. Dictus dꝛaco α δερκω. Nam hꝫ aciem peracutam. Dꝛacones etiam dicuntur a ply. li. viij. ex toꝛtuoſitatum ſimilitudine palmites emeriti pluribuſq; annis indurati.

Dracũculus diminutiuum: ſignificat paruum draconem.

Dꝛacęna cum diphthongo: dꝛaconis fęmina: que ⁊ dꝛaca quoq; dici poteſt.

Dꝛacontium hęrba.

Dꝛangiana pꝛouincia in aſia maioꝛi Quam Ptolo. ab occaſu ⁊ ſeptentrione Aria ⁊ bagao monte terminari ait. ab oriente Arachoſia.

Draucus. vide in dictione paticus.

Drepanũ.pe.ꝓ. pꝛomõtoꝛiũ: ſiue vrbs a curuo ſitu iſtar facilis δρεπανος enim falx dicitur. Non longe abeſt ab Eryce monte traſlilybeum. vel ab eo ꝙ Saturnus amputatis virilibus paternis illuc falcem pꝛoiecerit. Ouid. li. de faſt. Quiq; locus curuę nomina falcis habet.

Dryades: nymphę ſiluarum ab arboꝛibus. Nam apud gręcos δρυς omnis arboꝛ dicebatur: q̃uis poſtea ꝓ quercu vſurpata ſit. Hę enim ſyluas habitare dicuntur.

Dryas. nomen pꝛopꝛium viri theſſali amici neſtoꝛis.

Dryopes. populi epirotici. De quibus. Uirgi. lib. iiij. Creteſq; dryopeſq; fremunt pictiq; agatyrſi.

Dryide: dicti ſunt quidam galloꝝ religioſi ⁊ ſapientes a quercubus ply. li. xvj. Nihil hñt dryide. Ita enim galli ſuos appellant magos. Sue. Drydaꝝ religionem apud gallos dirę immanitatis tantum ciuibus ſub auguſto interdictã Claudius impatoꝛ quintus penitus aboleuit. Suidas δρυι δαι πα ραγαλα τοι σοι φιλοσοφοι και σεμνοθεοι.

Drylon: fluuius dalmatię: qui per meſiam myſiam pergens in danubium influit.

Dromos latine Curſus. Et accipit̃ non ſolum pꝛo actu currẽdi: ſed etiam pꝛo loco vbi curritur. Sue. in Nero. Elephanto ſuperſedens peragratum dꝛomoꝛum decucurrit.

Dꝛomedarius: animal a currendi velocitate dictum.

D ante U

Dubius: dicitur qui duas vias habeat ⁊ vtrã eligat neſciens ſicut ambiguum: ꝙ in ambas agi partes poſſit. Cic. li. j. ad heren. Dubium genus eſt cũ habet in ſe cauſam ⁊ honeſtatis ⁊ turpitudinis partem.

Dubio as: in dubio ſum. Plau. Dubiat quid agat.

Dubito as: idem ꝙ dubio. Cuius cõpoſita ſunt addubito. qđ eſt ẽt vel ad aliq̃d dubito. Liui. li. ij. Pꝛoditoꝛibus ex tẽplo in vincula ↄiectis delegatis paululũ addubitatũ ẽ. Ci. Cecię Habes auguriuꝫ meũ quo ſi q̃d addubitarẽ nõ potius vterer q̃ꝫ illa ↄſolatiõe. Subdubito parum dubito. Idẽ Cęlio. Hęc eo pluribus ſcripſi ꝙ mihi ſignificabant litterę tuę ſubdubitare q̃ eſſeꝫ erga illũ volũtate. a dubito fiũt Dubitatio ⁊ dubietas: aduerbia dubitãter: qđ eſt a dubit⁹: ⁊ Dubitatiꝫ a dubitat⁹. Cęcil. ĩpatoꝛ clamat ḋ medio vt velites a ſiniſtro

cornu remoueant ⁊ gallis nõ dubitãter īmittant. Siſen. Qð
hoſtē nõ dubitatim cũ pluteis ⁊ ſcalis iter facere cernebat.

Duco. is. xi. ctũ. ꝓprie ducimus volẽtes: trahimus inuitos. Se
ne. Fata volentē ducũt: nolentē trahũt: qñq; ducere ſigt re
ſpicere iudicare exiſtimare. Ci. Ego ſi mei cõmodi rõnē du
cerē: te mecũ eſſe maxīe vellē. Uirg. li. x. Tantũ me crimē di
gnũ duxiſti. Qñq; ineſcare allicere: ⁊ delectatõe q̃dã demul
cere. Ci. i ver. acti. ij. Si qs honore aut glía duciť. Qñq; vol
uere ꝑtractare. Uir. lib. vj. Sic ęquidē ducebã aĩo. rebarq;
futurũ. Qñq; nudare educere. Idē lib. xij. Ille tñ clypeo: ob
iecto ɔuerſus in hoſtē ibat ⁊ auxiliũ ducto mucrone petebat
qñq; ɔ̃here. Idem aſtrũ quo ſegetes gauderent frugibus ⁊
quo duceret apricis in collibus vua colorez. Qñq; agere ſeu
pati. Idem Nate dea potes hoc ſub caſu ducere ſomnos:
quandoq; ſtruere erigere. Idem pars ducere muros: mol
iriq; arcem. quandoq; auertere ſiue ɔtrahere. Marci. qui
ducis vultus ⁊ non legis iſta libenter. Quandoq; in longuz
protrahere. Ci. ad Ceſarem iuniorem. li. i. Ne res duceretur
fecimus vt hercules antiarius in alium locum transferretur
quãdoq; dimittere deſcendere. plau. i aul. Ubi ille abit ego
me duco ab arbore. qñq; Gerere. Uir. li. viij. Hi bellum aſſi
due ducũt cũ gēte latina: qñq; ad ſepulturã efferre. Perſius
Nerio iam tertia duciť vxor. qñq; ad ſuppliciuz ducere: vt
apud Curciũ ait hermolaus ad Alexandrũ. Nos duci iube.
Diciť ⁊ de re obſcęna. Plau. ſi tenetis ducite ne diſrũpami
ni. hinc ēt ductor pro vibratore ⁊ lũbor̄ ad cõciniorē venerē
ꝑſtandã quaſſone. huius verbi compoſita ſunt abduco. ad
duco. quę ſũt cõtraria Conduco Circunduco. Deduco. Di
duco. Educo. Induco. Introduco. Obduco. perduco. produ
co. Reduco. Seduco. Subduco. Superduco. ⁊ Traduco.

Ducto as: ſępe duco: aut huc illucq; duco guberno Sal. huc ac
cedebat. ꝙ. L. Silla exercitũ quē in aſia ductauerat quo ſibi
fidũ faceret cõtra morē maior̄ luxurioſę nimiſq; liberaliter
habuerat plau. in cap. me vt libitũ eſt ductauit dolis. Ducta
re ēt apud plau. eſt ſcortũ cõducere qui pudendam eſſe vo
cē oñdit dicēs. Errabo potius q̃ quis me ductet. Et Quin.
ait. Ductare exercitum non ſine rubore dici

Ductito as. ſępe circunduco. Ter. in adel. Tu inter eas reſtim
ducticans ſaltabis.

Duco as. guberno. Uar. Ab eo ꝙ ſit ducare qui eſt dux: aut du
ctor qui ita inducit vt doceat pe. cor.

Ducatus us. ipſa ducandi actio vt eſt illud. Si cęcus cęco duca
tum ꝑſtet: ambo in foueam cadunt. Et ducatus đr regio cui
dux dominatur: vel ēt ipſa ducis dignitas ꝑfectura ⁊ īperiuz
Jul. Cap. Petēti ſignũ ꝑma die tribuno dedit militi munus
exprobrans vtiq; ſegnitiē tpor̄ ſupior̄: qð q̃dam ēt añ in oĩ
bus ducatibus dederat. Scribit Lãprid. Heliogabalũ pre
poſituras ⁊ ducatus ⁊ officia palatina vēdidiſſe. Hoc nomē
peculialiter datũ eſt Spoletane vrbi: cuius regio vmbria đr
ab auctorib⁹. Cui⁹ fines a fonte Tyberis vſq; ad Anienis
fluuij ſiniſtram ripã. Ubi videlicet Anio tyberim illabitur.
Ducatus ati. eſt aureus nummus ducalis.

Ductus us. ipſa ductio. vñ aquę ductus aquarum deductio.

Duces dicti ſunt qui alios ducunt. Unde ⁊ ducem belli dici
mus ⁊ ducem gregis. Ductor et ductrix nomina verbalia.
Uirg. Ductores danaum.

Ductarius a. um. vnde ductarius funis dictus eſt qui per orbi
culos troclęę traijcitur.

Ductile penul. cor. qð facile ducitur attenuaturq;. vnde ęs du
ctile quod malleis obſequitur attenuaturq; in laminas. Du
ctilis ſcena dicebatur cum tractis tabulatis hac atq; illac ſpe
cies picture interior videbatur.

Ductim: aduerbium ſignificat cum mora.

Duduz: quaſi diu dũ: eãdē vim h; quã iãdudũ: ita vt qñq; diez
non trãſcendat: vt dudũ intraui: dudũ te expecto. i. hora eſt
vel duę vel tres ex quo intraui: ⁊ ex quo te expecto qñq; ēt
tranſcendit diem. Ply. lib. iiij. Fabri qui duduz aſſueti apud
poenos. Et lib. xviij. Nam dudum ex eadem hiſpania zoeli
tem venit in italiam plagis vtiliſſimum.

Duellum: bellũ qð duabus ꝑtibus de victoria cõtendentibus
dimicať: nõ tantũ duor̄: vt q̃dã exiſtimauerunt ſed multor̄
⁊ ipſor̄ exercituũ. Alioqn non diceretur a plauto duellũ in
ter thebanos. ⁊ theleboos. Et ab oratio. Gracia barbarie lē
to colliſa duello. Hinc perduellis ⁊ perduellio.

Duello as. bello. vnde duellator qui duellum pergit. plau. in
cap. Domum belliq; duellatores optimi.

Duillus: nomē ciuis romani q̃ primus romę nauali certamine
triumphauit. Is iam ſenex ⁊ trementi corpore in quodã iur
gio audiuit ex probati ſibi os fętidum: ⁊ triſtis ſe domũ cõ
tulit: Cumq; vxori queſtus eſſet: quare nunq̃ ſe monuiſſet:
vt huic vitio mederetur. Feciſſem inquit illa niſi putaſſem
omnibus viris ſic os olere.

Dulce. ſuaue: quod quidam a delicio deducunt: ꝙ dulcia maxi
me alliciãt. Cuius ɔpoſita ſunt. Pręduke. valde dulce. Sub
dulce aliquãtulũ dulce. Dulciloqu⁹ pe. cor. dulciter loquēs.
Dulciflu⁹ dulciter fluēs. Dulciſonus pe. cor. dulciter ſonans

Dulcidulus a. um. diminutiuum eſt.

Dulcedo. dulcitas. dulcitudo ⁊ dulcor in codez ſenſu accipiun
tur. Ply. Contracta dulcorem amittit. Neuius: O ſuauis
lingue ſonitus. O dulcitas animę. Actius. Tanta hinc in
corda dulcitudo inuaſit.

Dulciarius panis q̃ conficitur ex ſaccharo ⁊ nucibus pineis vł
amygdalis adientacula: vt eſt q̃ vulgo đr Marzapanus Pi
ſtor dulciarius q̃ panes ⁊ męllita concinnat edulia: de quo
Mar. Mille tibi dlces operuz manus iſta figuras extruit.
Huic vni parca laborat apis. Lamprid. de heliogabalo.

Dulciarios habuit qui de dulcibus exhiberēt quę cum qui co
qui de diuerſis edulibus exhibuiſſēt. Ubi dulciarius ſignifi
cat ſimpliciter concinnatorem edulium mellitorum: ⁊ operis
piſtorij dulcedine conditi.

Dulceo es. cui. a quo Dulceſco. is. dulcis fio. Ci. in cato. Prio
vua eſt peracerba guſtatu: deinde maturata dulceſcit. hui⁹
ɔpoſitũ ē Obdulceſco: qð ē in totũ dulcis fio. Aug. li. vij. cõ.
Nã ſi primo ſanctis tuis litteris informatus eſſem: ⁊ in ear̄
familiaritate obdulcuiſſes mihi: ⁊ poſt in illa volumina inci
diſſem fortaſſe abripuiſſent me a ſolidamento pietatis.

Dulco. as. dulce facio. Sidonius Apol. ad agricolam pareo li
bens: laudaturus vitę tam dulcatę ſoliciti⁹ ingenuitatē. hic
Edulco as. qð eſt valde dulco. Cn. Martius. Quapropter
edulcare conuenit vitã: curaſq; acerbas ſenſim gubernare.

Dulcacidum pe. cor. đr id quod dulciſſimis rebus eſt illitum.

Dulia cũ accentu in pe. latine hominis ſeruitus dicitur. Δου
λος. ſeruitus. Δουλη ancilla. Δαυλικος. ſeruilis. Hinc
fit compoſitum. hiperdulia.

Dulichium. inſula in Maliacho mari ſeu vt quidam aiunt Io
nio vna Echinadum corintho proxima. ante Leucada in q̃
regnauit Ulyſſes. Inde fit dulichius. a. um. proper. Aut cũ
dulichias pallas ſpaciatur ad aras.

Dum aduerbium tēporale eſt ⁊ mõ pro qñ poniť: vt dum dor
mis fures domuz intrant. Mõ pro donec Sal. poſtremo ne
q; ſumptui: neq; modeſtie ſuę ꝑcē dũ illos obnoxios fidoſ
q; ſibi faceret. i. donec: vel vt Mõ ꝓ poſtq̃: cũ cõiungiť ꝑte
rito ſubiunctiui. Mar. Audieris dũ grãde ſophos. i. poſtq̃
audieris. Et poſita poſt nec: vł nõ vł haud ſꝑ aduerbiũ tēpo
ris ē: vt nec dũ nondũ: hauddũ: pronõ adhuc. Eſt ēt cõiun
ctio: ⁊ ſigt mõ: pur che. Sal. Neq; id q̃bus modis aſſeq̃reť
dũ ſibi regnũ pararet q̃cq̃ penſi habebat. Aliqñ dũmõ: do
mēte che. Hier. Dũ perſecutionis finē ꝑſtolať: neceſſitatē in
voluptatē vertit. poniť nõnũq̃ pro expletiua. Teren. Adeſ
dum paucis te volo. Componiť cũ q̃: vt q̃dũ. Cũ age vt age
dum. Cum modo: vt dummodo: ⁊ Taxat: vt duntaxat.

Duntaxat: cõponiť ex dũ aduerbio: ⁊ taxo as. ꝓ ęſtimo. Et nõ
recipit: ſ; ēt. Cic. ꝓ deiotaro. Qð ipm etſi iniquũ ē in tuo dũ
taxat periculo. Solum vero ⁊ tantum ⁊ modo recipiunt.

Dumus generis maſculini: dicitur omnis ſcina. A quo dumo
ſus a. um. frõdoſus ſpinoſus vepribus plenus. Uirgil. Du
moſa pendere procul de rupe videbo. Dumetum locus vbi
ſunt dumi. Antiqui dumoſum locum dicebãt ꝓ dumoſo. Et

qui nos dumeta: appellabant Dumetica.

Duo is: dui dutum ſignificat do. plau. in cap. At ob eam rez mihi libellam pro eo argenti ne duis.

Duo. ⁊ ambo: ſicuti docet priſ. gtõs ⁊ accuſatiuos ſm ſecũdam declinationem proferũt duor ambor. duos ambos: quamuis in neutro differentię cauſa duũ ſoleat dici: vt duum miliuz amphorar. Necnon ⁊ accuſatiuus maſculinor eſt quãdo ſimilis nominatiuo profertur in neutro more greco Hora. Duo diſcordia vexet inertis. Uirgil. Si duo preterea tales idęa tuliſſet terra viros. i. duos. a duo fit duodeciz. a quo duodecimus: ⁊ duodenus: duodenarius. duodeuiginti ⁊ hmõi. Ducẽti ducentenus: duodecies: duodeuigeties: ducenties: duodeuiceſimus duceteſimus.

Duplaris numerus dicitur ĩ quo minor bis numerat̃. Duplares ſiue duplarij torquati dicebantur milites qui in legione romana ob virtutẽ duplas conſequebantur annonas. ſicut ſimplares: quibus vna ⁊ ſemis annona dabatur.

Duplex quandoqz ſignificat duo. Uir. Duplices tendens ad ſydera palmas. Cice. li. iiij. ad heren. Duplices ſimilitudines eſſe debent. Quandoqz latum. Uirg.

Duplici aptantur dentalia dorſo. Duplices tantũ numero plurali: ⁊ genero maſ. tabellar genus eſt in quibus littere ſcribi ſolebant. Quę quidem aliquando etiam triplices erant in q̃bus res amatorię ſcribebant̃. Mar. Tunc triplices noſtros non vilia dona putabis cum ſe venturam ſcribet amica tibi. Sic duplices triplices q̃druplices ⁊ quincuplices porticus dũr in quibus ordines columnarum duplicati triplicati q̃druplicati ⁊ q̃ncuplicati ſũt. Uict. li. v. In duplici paleſtrarum porticu collocanda eſſe complura membra ſcribit.

Duplico as. duplicem facio: gemino. Hier. Duplicauit annonaz Interduz Augere. Sal. Et maurus victus duplicauerat bellum. Uirg. Et ſol creſcentes decedẽs duplicat vmbras. Hic Conduplico ⁊ Reduplico.

Duram. q̃dam putant eſſe nomen fluuij iuxta quem Gigantes turrem babel fecerunt. Alij volunt eſſe campũ. vñ apud Danielem. In cãpo duram ſtatuit Nabuchodonoſor ſtatuam.

Duria: ſiue durias: nomen fluuij Ualentię proximi: vt ſcribit Pompo. Hũc Sal. vocat Turiã lib. iiij. hiſto. Inter leua męnium dextrũ flumen Turia quod Ualentiam paruo ĩteruallo pterfluit. Claud. Floribus ⁊ roſeis formoſus turia ripis. Grãmatici formoſuz legerent: ꝙ vnũ amniuz Turia neutro genere pferri putent. Aug. priſcianoqz auctoribus. Ptolo. Hac parte Turulim vocat amnẽ. Eſt in luſitania quoqz Durius. Quez Strabo. duriam. mľti doriam appellant. Sirius durium. ait enĩ Hinc certant pactole tibi duriuſqui taguſqz.

Duro as. durũ facio: firmo ſolido. Col. lib. vij. Annicula mula recte a matre repellit̃: ⁊ amota montibus aut feris locis paſcitur vt vngulas duret ſitqz poſtea longis itineribus habilis. per tranſlationẽ. Quint. lib. primo. Multa linguę vitia niſi primis annis in emendabili in poſterũ prauitate durantur. Et durare eſt tolerare. Uirgil. Durate ⁊ voſmet rebus ſeruate ſecũdis. In qua ſignificatione quandoqz contra naturam iũgit̃ accuſatiu⁹ maxime apud poetas. Hora. li. j. car. Uix durare carinę pñt imperioſius ęquor. Naz ſicut dicim⁹ clamare hominẽ. i. cũ clamore vocare. ſic durare ęquor. i. p duriciẽ ferre. Item Durare perſiſtere. perſeuerare. Plau. in amb. Durare nequeo in ędibus ita me probri dedecoris a viro argutam meo. Hui⁹ cõpoſita ſunt Eduro valde dur facio: ⁊ q̃ſi ad laborez aſſuefacio Col. Quare docẽdus ⁊ a pueritia ruſticis operib⁹ edurandus futurus villicus. Induro: vt indurabo cor pharaonis. Obduro vt eſt apud Deutron. Nõ obdurabis cor tuũ. Quę fere idẽ cũ ſimplici ſignificant. pręduro citoduro. Col. veruz eſt in opere difficilior: ꝙ neqz humentem fodere poſſis: ꝙ ſi glutinoſiſſima nec nimiũ ſicca qr nimium preduratur. perduro: valde vel ad finem duro. Idem lib. viij. Eſt etiam non ingrati ſaporis iniuria perduratus. Terẽ. in ecy. Sancte adiurat non poſſe apud nos pãphilo ſe abſente perdurare. Reduro quod eſt aperio contra id qđ dicitur Obduro vt inquit No. Et omnia pñt pe. pro.

Dureo. es. durui durus ſum. A quo dureſco durus fio. Col. li. ix. plumulę ſub cauda clunibus detrahendę ne ſtercore coinquinate dureſcant. Luca. tamen. Totoſqz induruit artus ab indureo. in eadem ſignificatione qua induro protuliſſe videtur. Sed hmõi pręterita raro adureo cõpoſitis reperiunt̃: ſępe aũt ab his quę a dureſco ſunt: Indureſco. Uirgi. li. iij. georgico. Styriaqz impexis induruit horrida barbis. i. valde dura: ſiue in ſe dura facta eſt. Col. li. ij. Iuſta enim fieri nequeunt cũ induruerit ager. Obdureſco vndiqz durus fio. Ci. M. Cęlio. Magno dolore me affeciſſent litterę tuę niſi ⁊ rõ ipſa depuliſſet omnes moleſtias: et diuturna diſperatione rer obduruiſſet animus. Pręduręſco valde durus fio. Col. lib. vij. verũ neqz añ tertium: neqz poſt quintum annum iuuencos domare placet. cum illa ętas adhuc tenera ẽ: hęc iam pręduruit ideſt minus dura facta eſt.

Durus a. um. qđ eſt ſolidum ac firmuz: ⁊ firmitate naturę corruptionem ſui non facile admittit Cuius contrariũ eſt molle in quo eſt natura luxurioſior: nec ad contraria repellenda ſufficiens. Uirg. Sed duris genuit te cautib⁹ horrẽs caucaſus: p tranſlationẽ capit̃ mõ p patiẽte attolerãte laboruz Idẽ. Scipiadas duros bello. Et gẽs dura ⁊ aſpa cultu Mõ p aſpero ⁊ nocẽte. Idẽ. Haud durũ tinęę genus. Mõ p crudeli: qm̃ nulla humanitate molleſcit: vt apud eundem. Quid iuuenis magnũ cui verſat in oſſibus ignem: durus amor.

Durę ⁊ duriter: auerbia ſic inter ſe differunt: ſecundum Do. ꝙ duriter ſit ſine ſenſu laboris. dure crudeliter. Illud ad laborem. Hoc ad ſcęuitiam refertur. Sed dure in alterũ: duriter in nos aliquid faciamus. Ter. in an. Primum hęc pudice vitam parce: ac duriter agebat lana ⁊ tela victum queritans.

Duricia ⁊ Duricies ęque dicũt̃ de firmitate aſperitate crudelitateqz. Cice. ĩ cato. Quãta ĩ altero comitas. ĩ altero duricies

Durabile: quod durare poteſt. Ouidi. Quod caret alterna require durabile non eſt.

Duramen: ⁊ duramantũ: brachiũ vitis. Col. li. q̃nto. Sed vt caput trunci pedali fere ſpacio ſit inferius iugo. q̃terniſqz brachijs quę duramẽta q̃dã vocãt: diuidat̃ ĩ totidẽ patris. alio noĩe duramina nũcupãt̃. Idẽ. Cõſiderãdũ erit cuius longitudinis ſint duramina q̃ excedant pręditam menſuram.

Duracinę vuę dicũt̃ quę durã ⁊ firmã corticẽ habent a duricię: vľ a duris acinis. Auguſti. ĩ epiſtolis: Dũ lectica ex regia redeo: panis vnciã cũ paucis acinis vuę duracinę comedi.

Duracina: perſica dicunt̃: quor corpus ligno adhęret: auelliqz nequit. Ply. li. v. Sed perſicorum palma duracinis.

Duricoria. dicuntur quę ſunt duri corij. Unde ficus duricorię: quę habent duram corticem.

D ante y

Dyas: latine dualitas Δυο duo.

Dynaſtia: vis potẽtatus: Dynaſtes dominus regni: potẽs optimas. απο του Δυνασθαι. vt hi qui magiſtratus gerunt ⁊ iudicijs pręſunt. Scribit ſtrabo. reges dynaſtas vocari p pterea ꝙ plurimũ poſſunt pollentqz: ⁊ populos quo velint aut vi: aut perſuaſione perducant. Cice. ad atticum. Erit nebulo iſte cum iſtis dynaſtis in gratia.

Dyrrhachium: fuit ciuitas in epiro: que prius Epidamnos vocabatur de qua Luc. in pncipio. Dyrrhachij radiendas tendit ad arces. dicta dyrrhachium a nomine dyrrhachij q̃ portum vrbi adiecit. vide in dictione epidamnum.

Dys prępoſitio gręca que in compſitione malum vel difficile aut impoſſibile ſignificat.

Dyſcolus pe. cor. difficilis maluſue ſiue pernicioſus. ex Δυς ⁊ κελομαι: iubeo: Ita vt dyſcolus dicatur cui difficulter iubetur. dyſcolia difficultas.

Dyſenteria: dici poteſt inteſtinoruz exulceratio. ex Δυς ꝙ malum denotat εντερόμ inteſtinũ. Et latine Tormina auctore Celſo dicuntur. vide in dictione Tormina.

Dyſuria: ⁊ Stranguria difficultas vrinę dicitur. Que vt Galenus inquit fit ex veſſicę paſſionibus vrinam ſupprimens. Quod quidem ſine calculis ⁊ inflamatione poteſt accidere.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN